

4250

ص ۸۰

۱

ص ۸۰

تاریخ

www.ketab.ir

เทววิทยาอิสลาม 2

ผู้เขียน:

ดร.มูฮัมหมัด สะอิดียเมอวีร์

ผู้แปล:

ญะมาลุดดีน ปาทาน

*Al-mustafa International
Translation and Publication Center*

Publisher's Forward

To begin and execute a research is like walking in the path of development and evolvement. When the seeds of the "questions" are planted, in the soil of the mind of the researcher, this phase initiates, and its end is culminated when the result and the outcome of knowledge and wisdom is gained.

Evidently, this end is a new chapter in itself, for growth, and announces beforehand this good news to humans. For the result of all those mental efforts will not only bring the blooming and flowering of talent and all kinds of Blessings to humans, but it also makes the mind of the researcher to ponder and shape new, more questions. This will produce a great collection of growing plants and flowers for the seeking mind... Those "questions" are in fact, the seeds, which according to the necessities of Time and the strength of the researchers will grow and bloom by themselves. They will make Culture and Civilization to move forward.

In like manner, the increasing rate of transferring oneself from one place to another place and the decrease of the distances will make those seeds travel miles and miles, to faraway places, in order to install them inside the curious mind of other seekers. This will bring an amazing diversity and a novelty for another civilization...

It is true then, that the presence of knowledge and a good, capable management will help this project to develop itself and one has to admit indeed, that it has always played an important role...

Al-Mustafa International Publication and Translation Center, because of its global mission, and its special position among the Religious Schools and the colorful human diversity that it has developed inside itself, sees it as a moral duty to procure all the appropriate conditions for any research works, and takes its role in this matter, most seriously. To procure all kinds of necessary grounds, with an excellent management of all the existing possibilities and talents, and to care and protect all its researchers in religious fields; these are the most crucial responsibilities of the Department of Research in this International center.

We highly hope that by being attentive to all these autonomous scientific movements, and by fortifying all the existing motives, we shall be able to witness the blooming of the Religious Culture in every part of this wide world!

*Al-Mustafa International
Publication and Translation Center*

คำนำผู้เขียน

เทววิทยาคือศาสตร์หนึ่งที่มีความสำคัญในอิสลาม ซึ่งกำเนิดขึ้นตั้งแต่ยุคเริ่มต้นของการปรากฏอิสลามจวบจนยุคปัจจุบัน และแม้อาจมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์แต่ยังคงถูกให้ความสำคัญอย่างจริงจังมาโดยตลอด บรรดาผู้อาวุโสด้านวิชาการ นักวิชาการได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับเทววิทยาจึงเป็นที่มาของตำราทรงคุณค่าซึ่งมีเนื้อหาที่สำคัญนับร้อยเล่ม

เทววิทยา มีความผูกพันโดยตรงกับหลักศรัทธาของมนุษย์ จึงทำให้บรรดานักวิชาการอิสลาม มิได้นำเสนอเทววิทยาเป็นเพียงแค่แขนงความรู้หนึ่งแต่กลับนำเสนอเทววิทยาในฐานะหลักศรัทธา และยังก้าวสู่แนวทางเทววิทยาดังการปฏิบัติตามหน้าที่ทางศาสนาของตนเอง

ความสำคัญทางด้านวิชาความรู้จากมุมมองหนึ่งและความจำเป็นในการปกป้องศาสนาจากแนวความคิดที่ผิดเพี้ยนในยุคลสมัยใหม่อีกมุมมองหนึ่งทำให้เทววิทยามีความสำคัญมากยิ่งขึ้นจึงทำให้ เทววิทยาถูกนำมาจัดอยู่ในระบบการเรียนการสอนของสถาบันสอนศาสนา และ มหาวิทยาลัยในสถานที่ต่าง ๆ

แน่นอนว่าความสำเร็จ และการบรรลุผลในการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย และมีความจำเป็นต่อองค์ประกอบที่หลากหลาย ซึ่งหนึ่งในนั้นคือการมีตำราฉบับเรียนที่สมบูรณ์ และมีความเหมาะสม มีจำนวนที่ถูกระเบียบเรียงขึ้นโดยบรรดานักเทววิทยาอิสลาม อาทิ ตำราฉบับเก่าแก่ที่โด่งดัง “ดัจรีด อัลเอียะฮ์ดิกออด” โดย “ท่านคอญะนะศิรุดดีน ญะซ” หรือ “อรรถาธิบาย ฮาดีอะฮ์” โดย “ท่านฟาฏิล มิกดาดี” และยังคงมีตำราที่ถูกเรียบเรียงขึ้นในยุคปัจจุบันอีกมากมายซึ่งเป็นผลผลิตจากความเพียรพยายาม และความบากบั่นอย่างบริสุทธิ์ใจในการค้นคว้าของบรรดานักวิชาการแห่งยุคสมัย

แต่ทว่าการเรียนรู้และความจำเป็นของสถานการศึกษาในแต่ละระบบ มีระดับที่แตกต่างกัน และความแตกต่างในระดับชั้นการศึกษาจึงเรียกร้องหาตำราฉบับเรียนในระดับชั้นที่แตกต่างกัน เช่นกัน เพื่อที่อาจารย์ผู้สอนจะสามารถเลือกตำราเรียนที่มีความเหมาะสมต่อระดับชั้นการศึกษา ให้ตรงต่อวัตถุประสงค์ในการสอน

ด้วยความเคารพที่ผู้เขียนมีต่อดาราเก่าแก่นายุคสมัยก่อนจากบรรดาผู้อาวุโส
ด้านเทววิทยา ผู้เขียนได้เรียบเรียงหนังสือเล่มนี้ขึ้นเพื่อการเรียนการสอนในระดับ
ปริญญาตรีเพื่อตอบสนองระบบการเรียนการสอนซึ่งเล่มที่สอง เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง
กับการ “คุณลักษณะและการกระทำของพระเจ้า” โดยมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1.แน่นอนว่าในยุคปัจจุบันการเรียบเรียงหนังสือฉบับตำราเรียน สามารถตอบสนองความต้องการในการค้นคว้าของบรรดานักศึกษาและผู้ค้นคว้าได้เป็นอย่างดีและ
จำต้องพูดถึงประวัติการเป็นมาวิชาดังกล่าว อาทิ ในเรื่อง เทววิทยาจำต้องพูดถึงทัศนะ
ของบรรดาเทววิทยา และนิกายต่างๆ แต่ เนื่องจากขอบเขต เนื้อหาที่จำกัดโดยมีจุด
ประสงค์เพื่อการเรียนการสอนของบุคคลกลุ่มหนึ่งหนังสือเล่มนี้จึงได้กล่าวถึงเรื่อง
ดังกล่าวเพียงภาพรวม นอกเหนือจากนั้น เนื่องจากหนังสือเล่มนี้ถูกจัดให้เป็นหนังสือ
ที่ใช้ในการเรียนการสอนในชั้นระดับปริญญาตรี จึงคำนึงถึงพื้นฐานที่นักศึกษาได้เรียน
ก่อนหน้านี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องตัดเนื้อหาเทววิทยาบางหัวข้อออกไป ทั้งนี้เพื่อ
ให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอน ในระดับชั้นกลาง แต่อย่างไรก็ตามผู้เขียนได้
พยายามกล่าวถึงประเด็นที่มีความสำคัญพอควร

2. หนึ่งในคุณลักษณะของตำราเทววิทยาที่ดีคือการมีโครงสร้างที่ดีและความ
สอดคล้องระหว่างเนื้อหาและตรรกะในโครงสร้าง ซึ่งผู้เขียนได้พยายาม สร้างโครงสร้าง
ที่มีความสอดคล้องในเนื้อหาและตรรกะ รวมถึงได้พยายามนำเสนอเนื้อหาเทววิทยา
ตามโครงสร้างที่มีความเหมาะสมที่สุด

3. เนื่องจาก อาจมีนักศึกษาบางท่านไม่ได้คุ้นเคยกับเรื่องราวของปรัชญาเป็น
อย่างดี ผู้เขียนจึงพยายามนำเสนอเนื้อหาเทววิทยาที่จำเป็นต่อปรัชญาในรูปแบบที่
เรียบง่าย แต่อย่างไรก็ตาม เป็นที่ชัดเจนว่าในยุคปัจจุบันเทววิทยามีความเกี่ยวข้องกับ
เรื่องราวของปรัชญา โดยตรงในรูปแบบที่ หนึ่งในหนทางหลัก ในการพิสูจน์และการ
ใช้เหตุผลเชิง สติปัญญาคือการใช้หลักเกณฑ์ทางปรัชญา

ดังนั้นการ นำเสนอเทววิทยาโดยปราศจากปรัชญาอาจจะทำให้คุณค่าของ
เทววิทยาลดน้อยลงหรืออาจทำได้เพียงแค่นิยามความหมายเพียงเท่านั้น

4. ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า คัมภีร์อัลกุรอานและวจนะจากศาสดา และบรรดา
อิมาม คือ แหล่งแห่งวิชาความรู้ดังตาน้ำที่มีความใสบริสุทธิ์ ซึ่งมีปัจจัยบางอย่าง
(ที่เราจะไม่ทำการพูดถึง ณ ตรงนี้) ทำให้วจนะต่างๆ จากบรรดามะซฮูม (อ.) เกี่ยวกับ
เทววิทยามาถึงมือพวกเราเพียงเล็กน้อยเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามจำนวนเพียงเล็กน้อย

จากวณะของบรรดามะฐูมิน (อ.) ที่ได้รับมีความลึกซึ้ง และสามารถนำมาใช้ในการสอนและการค้นคว้าได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากความสำคัญ ของคัมภีร์อัลกุรอานและวณะที่มีต่อเทววิทยา ผู้เขียนจึงมีความพยายามที่จะนำอิงการอัลกุรอานและวณะที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อแต่ละบทเรียนมานำเสนอเพื่อ เป็นบทพิสูจน์ในท้ายบทเรียนและทำการอธิบายพอสังเขปเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 การอธิบายในจำนวนที่มากกว่านี้อาจทำให้เนื้อหาที่มีจำนวนที่มากจนเกินไป ซึ่งอาจไม่มีความเหมาะสมต่อตำราที่จะใช้ในการเรียนการสอน

ประการที่ 2 เนื่องจากมีตำราในการอธิบายคัมภีร์อัลกุรอานและวณะอยู่เป็นจำนวนมากจึงแนะนำให้นักศึกษาและผู้ค้นคว้าสามารถอ่านและศึกษาอย่างละเอียดได้ในหนังสืออธิบายคัมภีร์อัลกุรอานต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตามผู้เขียนขอแสดงความคารวะและขออภัยโทษที่อาจไม่ได้กล่าวถึงคัมภีร์อัลกุรอานและวณะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ในหนังสือเล่มนี้

5. ในตอนท้ายของทุกบทผู้เขียนได้เรียบเรียงเนื้อหาอันเป็นบทสรุปไว้เพื่อเป็นการรวบรวมเนื้อหาที่สำคัญในบทเรียนและนำเสนอแก่นักค้นคว้าและนักศึกษาเพื่อง่ายต่อความเข้าใจแต่มิได้หมายความว่า การอ่านบทสรุปจะเพียงพอแล้วหรือไม่ จำเป็นต่อการอ่านบทเรียนอีกต่อไป

6. ผู้เขียนขอเสนอแก่นักศึกษานำหนังสือเล่มนี้ไปใช้ในการ สอนแก่นักศึกษา เพื่อสร้างสีสันในการเรียนการสอนและให้นักศึกษามีส่วนร่วมต่อการเรียนการสอนตำราเรียนฉบับนี้ จึงขอเสนอให้นักศึกษาทำการค้นคว้าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาหรือทัศนคติที่แตกต่างโดยการนำเสนอทัศนคติทางเทววิทยาจากบรรดานักเทววิทยาที่หลากหลายและนิกายต่างๆ ทัศนคติต่างๆ โดยนำเสนอเหตุผลยืนยันหรือคัดค้านโดยการใช้คัมภีร์อัลกุรอาน หรือวณะที่มีความสำคัญต่างๆ ตามความสามารถและความเหมาะสมที่ตนสังเกตเห็น

7. ในตำราฉบับนี้ผู้เขียนได้มีความพยายามนำเสนอทัศนคติที่โด่งดังและสอดคล้องกับทัศนะของบรรดานักเทววิทยาของอิมานียะฮ์ชีอะฮ์ ในบางกรณีอาจไม่ตรงกับทัศนะของผู้เขียนแต่เนื่องจากตำราฉบับนี้ถูกเขียนขึ้นเพื่อการเรียนการสอนผู้เขียนจึงพยายามนำเสนอทัศนคติที่เป็นที่ยอมรับมากที่สุดเพียงเท่านั้นและหลีกเลี่ยงจากการนำเสนอทัศนคติส่วนตัวของผู้เขียน

แน่นอนว่า ขอบเขต เนื้อหาที่จำกัดและเวลาอันน้อยนิดในการเตรียม และ
เรียบเรียง ตำราฉบับนี้อาจทำให้นักสือเล่มนี้บกพร่องตามทัศนะของท่านซึ่ง
ผู้เขียนยินดีที่จะรับคำแนะนำติชมและขอเสนอเพื่อนำไปสู่การพัฒนาในก้าวต่อไป

มุฮัมหมัด สะอิดีย๊ะ มะฮ์ร

www.ketab.ir

สารบัญ

ภาคที่หนึ่ง คุณลักษณะของพระเจ้า	13
บทที่หนึ่ง คุณลักษณะของพระเจ้า	15
เนื้อหาทั่วไป	15
ประเภทของคุณลักษณะของพระเจ้า	19
สรุปสาระสำคัญ	23
บทที่สอง การรู้จักคุณลักษณะของพระองค์	25
การรู้จักคุณลักษณะของพระเจ้าสามารถเกิดขึ้นได้หรือไม่?	26
หนทางในการรู้จักคุณลักษณะของพระองค์	30
สรุปสาระสำคัญ	32
บทที่สาม พระองค์กับคุณลักษณะที่สมบูรณ์	35
พระองค์มีทุกคุณลักษณะที่สมบูรณ์	35
การให้ความหมายต่อคุณลักษณะของพระองค์	37
สรุปสาระสำคัญ	40
บทที่สี่ อัลกุรอาน กับคุณลักษณะของพระองค์	41
ปฏิเสธ มุอ์ญญอละฮ์ และ มัจญาซะฮ์	41
คุณลักษณะของพระองค์จากมุมมองของวามะ	44
สรุปสาระสำคัญ	46
บทที่ห้า ความรู้ของพระองค์	47
“ความรู้” หมายถึงอะไร?	47
ความรู้ของพระองค์จากทัศนะของอัลกุรอาน	55
สรุปสาระสำคัญ	60

บทที่หก พลังอำนาจของพระองค์	63
พลังอำนาจคืออะไร?	63
พลังอำนาจที่สมบูรณ์แบบของพระองค์	66
สรุปสาระสำคัญ	73
 บทที่เจ็ด ทรงมีชีวิต - ทรงมีมาแต่เดิม- ทรงเป็นนิรันดร์	 75
พระองค์ทรงมีชีวิต	75
ความหมายของ “พระองค์ผู้ทรงมีชีวิต”	76
สรุปสาระสำคัญ	84
 บทที่แปด พระประสงค์ของพระเจ้า	 87
เนื้อแท้ของความประสงค์ในมนุษย์	87
ประเภทของพระประสงค์ของพระองค์	93
สรุปสาระสำคัญ	99
 บทที่เก้า พระดำริสของพระเจ้า	 101
พจนารถของพระองค์	101
ทุกสรรพสิ่งถูกสร้างคือพระดำริสของพระองค์	104
สรุปสาระสำคัญ	110
 บทที่สิบ ความจริง – ความปรีชาญาณ	 111
บทนำ	111
ความจริงของพระองค์จากมุมมองของอัลกุรอาน	113
สรุปสาระสำคัญ	117
 บทที่สิบเอ็ด คุณลักษณะซัลบียะฮ์	 119
บทนำ	119
พระองค์จะมีทรงถูกมองเห็น	127
สรุปสาระสำคัญ	132

ภาคที่สอง การกระทำของพระเจ้า	133
บทที่สิบสอง การแยกแยะความดีและความชั่วด้วยสติปัญญา	135
โครงเรื่องของการกระทำของพระองค์	135
เหตุผลยืนยันความสามารถของสติปัญญา	139
สรุปสาระสำคัญ	142
 บทที่สิบสาม วิทยปัญญาของพระองค์ คือ	
เป้าหมายในการกระทำของพระองค์	145
บทนำ	145
อิกมะฮ์ของพระองค์ กับ มรสุ่มในชีวิต	149
สรุปสาระสำคัญ	158
 บทที่สิบสี่ ความยุติธรรมของพระองค์	161
บทนำ	161
ความหมายของความยุติธรรม	163
สรุปสาระสำคัญ	173
 บทที่สิบห้า กอฏอ และกอดร์	175
บทนำ	175
การกำหนดชะตาชีวิตกับความอิสระของมนุษย์	177
สรุปสาระสำคัญ	183
 บทที่สิบหก การถูกบังคับ และความอิสระ	185
บทนำ	185
สายกลางในอัลกุรอานและวจนะ	191
สรุปสาระสำคัญ	193
 บรรณานุกรม	195